

AAN: Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

VAN: Gemeente Heemstede

DATUM: 17 juni 2022

ONDERWERP: Motie ALV 29 juni 2022

Motie: Lachgas: nu doorpakken!

Constaterende dat:

- Lachgas in toenemende mate een rol speelt bij overlastklachten in de gemeenten.
- Gelet op de veelheid aan documentatie / onderzoek de risico's en (lichamelijke en maatschappelijke) schade van lachgas genoegzaam bekend en geaccepteerd worden verondersteld.
- Vele gemeenten inmiddels de Algemene Plaatselijke Verordening hebben aangepast, in lijn met de motie van de gemeente Rotterdam van juni 2021, waardoor in overlastsituaties het gebruik van lachgas als overtreding kan worden beboet.
- De handhaving van de openbare orde en veiligheid geen instrumentarium kent om het gewenste maatschappelijke effect te sorteren.
- In de toelichting bij bedoelde motie als achtergrond informatie is gememoreerd:
'We hebben als gemeenten hetzelfde doel voor ogen: een spoedige inwerkingtreding van de aangepaste Opiumwetgeving. Deze aanpassing komt niet van de grond, omdat het Rijk aangeeft geen geld vrij te kunnen maken voor de handhaving (circa € 20 miljoen). De VNG houdt namens de gemeenten maximale druk op het Rijk om dit doel te realiseren.'
- In weerwil van deze motie en de inspanningen vanuit de VNG, het besluit over de strafbaarstelling van lachgas in de Opiumwet wederom is uitgesteld.
- Tot die tijd lachgas een legaal product is zonder effectieve mogelijkheden tot handhaving.
- De winstmarge op lachgas in het economisch verkeer groter is dan cocaïne, met alle risico's van dien.

Overwegende dat:

- Als de politie als opsporingsambtenaar wil optreden bij constatering van strafbare feiten onder de verantwoordelijkheid van het openbaar ministerie, zij over de bevoegdheid

beschikt om tot inbeslagneming over te gaan om de waarheid aan de dag te brengen, wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen, het object te onttrekken aan het verkeer of het object verbeurd te kunnen verklaren. Strafbaarstelling van lachgas in artikel 3 van de Opiumwet levert derhalve een heldere en effectieve aanpak op.

- Als de politie ter handhaving van de openbare orde en veiligheid (artikel 3 Politiewet) onder verantwoordelijkheid van de burgemeester als bevoegd gezag wil optreden tegen de maatschappelijke gevolgen van lachgas, zij wettelijk niet over voldoende bevoegdheden beschikt om die handhaving handen en voeten te geven. Immers,
  - zolang lachgas niet strafbaar is, moet de politie in eerste instantie betrokkene waarschuwen en kan het gedrag na herhaling worden beboet op basis van de APV, mits sprake is van overlast.
  - De politie mag het lachgas in het kader van openbare orde en veiligheid niet in beslag nemen. In de praktijk neemt de politie het lachgas slechts civielrechtelijk 'onder zich' (het civielrechtelijke construct van zaakwaarneming, zoals ze dat bijvoorbeeld ook doet bij geluidsinstallaties indien sprake is van geluidsoverlast).
  - Als de overlast aanhoudt, kan de burgemeester besluiten een gebiedsverbod op te leggen.
  - Als het gebiedsverbod wordt genegeerd, is dat een overtreding van artikel 184 Wetboek van Strafrecht en kan de politie (als opsporingsambtenaar, onder het gezag van het openbaar ministerie) eindelijk optreden.

Een enorme omweg om overlast te doen stoppen en de orde te handhaven.

- In de praktijk – zowel in de repressie als bij handhaving van de openbare orde – zich nog een aantal andere dilemma's voordoen, namelijk dat:
  - de politie het lachgas niet legaal kan vervoeren
  - omdat voor dat vervoer een ADR certificering nodig is (een Europees erkend vakbekwaamheidsbewijs om gevaarlijke stoffen te mogen vervoeren binnen Europa)
  - waardoor (kostbare) gespecialiseerde civiele partijen moeten worden ingehuurd om het (civielrechtelijke in beslag genomen) lachgas te vervoeren;
  - waarna het lachgas niet zondermeer bijzondere maatregelen mag worden opgeslagen;
  - waarna het lachgas – gelet op de grondslag van het 'onder zich houden'- enkele dagen later weer moet worden teruggegeven aan de betrokkene;
- De toenemende maatschappelijke problemen rondom lachgas om een effectieve en snelle aanpak vragen.
- Deze motie wordt ondersteund door de politie Kennemer kust.

Verzoekt het bestuur:

- De druk op het Ministerie van J&V op te voeren opdat eind 2022, doch uiterlijk begin 2023 de strafbaarstelling van lachgas in de Opiumwet is opgenomen;
- Bij het ministerie van J&V aan te dringen op het onderzoeken en/of creëren van een wettelijke mogelijkheid (al dan niet onder het gezag van de burgemeester) om lachgas in het kader van de handhaving van de openbare orde legaal uit het 'verkeer' te kunnen halen teneinde de overlast te doen stoppen;
- In beide situaties een oplossing te vinden voor de dilemma's rondom het vervoer en opslag van lachgas.

- In de najaars ALV van 2 december a.s., of zoveel eerder als er iets substantieels te melden is, de leden te informeren over de voortgang.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens burgemeester en wethouders van Heemstede,

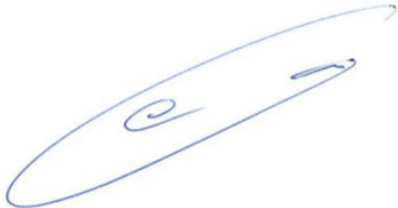
A.C. Nienhuis, burgemeester

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A.C. Nienhuis', written in a cursive style.

Mede-indieners:

Gemeente Bloemendaal

E.J. Roest, burgemeester

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'E.J. Roest', written in a cursive style.

Gemeente Zandvoort

David Moolenburgh, burgemeester

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'David Moolenburgh', written in a cursive style.